

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: בטנר	שם פרטי: לאון
-----------------------	----------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם נעורים:	בלועזית BATNER	שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: בטנר
תאריך לידה: 16 04 1932	מין: ☐ ז / ☐ נ	שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: לאון
ארץ לידה: רומניה	בלועזית TECUCI	מקום לידה (ישוב, מחוז): טקווצ'
שם פרטי ושם נעורים של האם: שרה		שם פרטי של האב: בן ציון
שם נעורים של האישה:	שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	
ארץ מגורים: רומניה	בלועזית TECUCI	מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז): טקווצ'
חבר בארגון או בתנועה:	מקצוע לפני המלחמה:	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): טקווצ' , רומניה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
תאריך השחרור: _ _ _ _ _ _		מקום השחרור:
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? טקווצ'		האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?
שם האנייה: פלמינה (אם עלה בדרך הים)	שנת העליה: 1964	מקומות/מחנות בדרך לארץ:

אנא ספרי על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

נולתי בעיר טקווצ' שברומניה בשנת 1932. גרנו בבית עם חצר משותפת שמסביבה גרו גם סבא וסבתא שלי וגם דודים שלי גרו באותה חצר. סבתי היתה במקור מסאטמר וסבי מליטא. יש לי אח ואחות.

אבי היה עגלון ולכן חיינו בצמצום ובתנאים קשים, מכוון שהפרנסה הייתה קשה.

למדתי בבית הספר היהודי שהיה ממוקם בבית הכנסת. למדנו שם מקצועות רגילים ובנוסף עברית.

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

מאז ילדותי אני זוכר שהיהודים היו נרדפים ע"י המקומיים אבל הפרעות הקשות החלו בשנת 1937. באותה תקופה הטילו עלינו סנקציות כמו לאסור עלינו לצאת מהבית. יהודים שהסתובבו ברחוב קיבלו מכות מחבורה שהשתייכה לתנועה שנקראה "משמרות הברזל". הם הסתובבו ברחוב במטרה לפגוע ולהרוג יהודים. האוירה הייתה קשה מאוד.

שמענו שהגרמנים הולכים להכנס לעיר שלנו וכדי להתחמק מהם חפרנו בחצר חושות שישמשו למסתור.

בשנת 1941 נכנסו לאזור חיילים נאצים השייכים ל SS-Comando שהיעוד שלו היה השמדת היהודים. המצב נהיה קשה יותר ויותר.

באחד הערבים כרזו ודרשו מכל היהודים הזכרים כולל ילדים מגיל 7 לצאת כדי להרשם ולקבל תלאי צהוב. שיתיר לנו להסתובב איתו בשעות מסוימות. היהודים נענו לפקודה ונאספו בכיכר המרכזית של העירייה. לאחר שנאספו כולם התחילו לירות עליהם מהגגות של הבתים מסביב. הבהלה היתה גדולה ואנשים התחילו לברוח חיילים המשיכו לרדוף אחרי יהודים והכניסו את מי שלא נפגע מהיריות ובנוסף לקחו ילדים ונשים מהבתים לתוך קרונות בקר שנסעו הלוך ושוב עד שהכל האנשים בקרונות מתו ממחנק.

אותי ואת אבי לקחו בשלב מאוחר יותר ברכבות לטרנסניסטריה, שם הלבישו אותנו במדי אסירים ושיכנו אותנו בבתי עץ כאשר הטמפרטורות היו מתחת ל-40 מעלות מתחת לאפס. במחנה זה עבדנו בעבודות פרך מהשעות שלפני הזריחה עד הלילה בשבירת אבנים שישמשו בסיס למסילות רכבת. לא היו לנו תנאי מחיה ואוכל. נאלצנו לאכול קליפות תפוחי אדמה כדי להתקיים. מי שלא החזיק מעמד או שנחפס שאינו עובד נורה במקום.

עבדנו במחנה זה במשך שנה אבי חלה במחלת כליות חמורה בתקופה זו ואני חליתי בשחפת ובנוסף היינו במצב חמור של תת-תזונה.

ב1942 הרוסים התחילו לגבור על הנאצים ולכן העבירו הנאצים את מחנה העבודה שלנו לרומניה. גם שם המשכנו בעבודה הקשה.
לאחר תקופה של כחצי שנה הגיעו הרוסים ושחררו אותנו בחזרה לבתים שלנו. הכיבוש הרוסי נמשך עד תום המלחמה ב 1945.
הרוסים העבירו מטקווצ' את כל בעלי האמצעים בעיר גם אלו שאינם יהודים לסיביר ונשארנו אנהנו בעיר והופקדנו על בתי העסק המקומיים, במטרה להנחיל שלטון קומוניסטי באזור.
אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ (ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):
לאחר המלחמה נשארתי בטקווצ' והופקדתי על ניהול חנות במשך שנה וחצי. בגיל 15 גוייסתי לצבא הרוסי לגדודי הנוער, יחידות טרום צבאיות ונשלחתי ללימודי טיסה ביאסי. למדתי טיסה עד לשלב של הטסת דאון. משם שלחו אותי לקורס קצינים ולהמשיך לימודי טיסה בבוקרשט שם השלמתי את הקורס טיס וקורס צניחה והוכשרתי להטיס מטוס מיג-15. שרתתי כטייס 4 שנים.
בזמן שהותי בצבא משפחתי עלתה ארצה, אותי לא שיחררו בגלל שהייתי מחוייב לצבא. החלטתי לעזוב את הצבא וחזרתי לטקווצ' לניהול החנות. נשארתי שם כמה שנים הכרתי את אשתי בזמן הזה ומאוחר יותר עלינו ארצה. לא יכלנו לעלות ארצה ישירות מטקווצ' ולכן נסענו לבוקרשט משם טסנו לוינה, אוסטריה, משם נסענו ברכבת לרומא, איטליה, משם לנאפולי ומשם הפלגנו באונייה לחיפה.
נא ספרי/ על חיך בארץ (ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):
הסוכנות היהודית קלטה אותנו בארץ. והחלטנו לגור בירושלים. המקצוע שלי היה אלקטרוניקה שאותו למדתי אחרי שחזרתי מהשירות הצבאי בבוקרשט. התחלתי לעבוד באלקטרוניקה בדואר ומאוחר יותר בבזק.
יש לי שלושה ילדים ומספר נכדים .